

ژنیك له نیوان دوو یاخیووندا..

نیسماعیل نیسماعیل زاده

كاتی گورانی و ژن ناوینتهی یهكتری دهبن، هسكاتی باسی یاخیوونی ژنه هونرمهند دهمکر، له ریزی یهکهمی نهو ناوانه‌ی که بسکهکانی راده‌خا و هه‌ناسه‌کانی و هکو شورمبی به سسر رۆحی مروقی کورددا شور دهکاتوره، یهکهم لیویکی که له سسر بانیزه‌ی نهویندا و پیر به بالای نیشتمان ورینگه‌ی دینت، ناو و دهنگی "نایشی شان" ه.

نه‌گهرچی کهمتر پیاویک له کۆمه‌لگای نه‌رینیدا ده‌توانی له مانای هونر بگات، به‌لام هونر و هونرمهند بهو توانسته به‌دەر له زهمانه‌ی که هه‌بانه هه‌موو تابوه‌کان ده‌شکینن. "نایشی شان" دهنگی خوی له ناو تار یه‌کستانی بپیر و زهینی پیاوسالاریدا داگیرساند. نایشی شان لهو هونرمهنده ده‌گمه‌نانه‌یه که توانی بویرانه له به‌رامبه‌ر هه‌موو ئاسته‌نگه‌کانی کۆمه‌لگا و له سسر و هه‌موو یانه‌وه به‌مه‌اله‌که‌ی و حکومه‌تیکی شو‌قینیدا راوستی و دهنگی بخاته سسر ژنی و ته‌له‌کانی موسیقا و هه‌موو به‌هکانی نه‌ریت و کولتوری پیاوسالاری به‌هزینی. بووه خورپه‌ی دلی هه‌موو نه‌وانه‌ی بپیریان بو ژن ده‌کرده‌وه و به‌کۆپه‌بوونیان پنده‌کرده باوه‌ر! بووه زره‌ی زهنگی مهرگی هه‌موو نه‌وانه‌ی خویان به‌خاون و خویی ژن ده‌زانی.

ژنه هونرمهنده کورد نایشی شان، سالی (۱۹۳۸) له شاری نامهد له‌دایکبوه. سالی (۱۹۵۸) بو یه‌که‌مجار به‌شيوه‌ی فه‌رمی و له‌به‌ر چاوه نه‌ناسراوه‌کانی جه‌ماوه‌ر دا ده‌ستی به‌ستر انیژی کردوه.

سالی (۱۹۶۰) یه‌که‌م نه‌لبوومی سترانه‌کانی له شاری نیستانبول تومار کردوه، سالی (۱۹۷۹) بو سهردان هاتوته باشووری کوردستان و چه‌ند گۆرانیه‌کی تومار کردوه. له کۆتایه‌کانی ژانیدا کتیبیکی نووسیوه به‌ناوی "یادگار یه‌ه‌کان". نایشی شانی هونرمهند سالی ۱۹۶۶ به هوی نه‌خوشی شپیر په‌نجه به جه‌سته مألئاوایی له هونر و نیشتمانه‌که‌ی کرد، له‌ره‌ی ده‌نگی هس‌مانی بو هه‌تاهه‌تایه بو به‌جیه‌نیشتن.

نایشی شان له سسر ده‌میکدا توانایه‌کانی خوی و به‌گشتی ژنی له هونری گورانی و تندا سه‌لماند که ده‌بوو به‌هه‌رووی دوو ئاسته‌نگی مه‌زن بپته‌وه:

1. داب و نه‌ریتی داخراوی کۆمه‌لگا، کولتوری توناکه‌ری پیاوسالاری و هیله به‌هکانی نایین.
2. سیستمی شو‌قینی حکومه‌تی تورکیا که ده‌ر برین به زمانی کوردیی به هه‌موو شیوه‌یه‌ک یاساغ کردبوو.
نه‌گهر ناوی ژنه گۆرانییژ له‌ناو کۆمه‌لگایه‌یدا واتایه‌کی به‌ه‌وه‌بوو، وشه‌ی کوردی و ناخافتن به زمانی کوردیش له لایهن حکومه‌ته‌وه به‌تاوانیکی نه‌به‌خشر او ده‌هاته نه‌ژمار و گرانترین سزای به‌سهردا ده‌سه‌پا. لیره‌دایه بویزی و مه‌زنی "نایشی شان" لهو سسر ده‌مه تار یه‌که‌دا ده‌رده‌که‌وی.

ته‌نانه‌ت نه‌گهر بلین که له ناو نهو دوو هیزه گرژ و توندوتیژ و ویرانه‌که‌ری کۆمه‌لگا و حکومه‌تیکی شو‌قینی له چه‌شنی تورکیادا نایشی شان خاوه‌نی به‌خت و هاتی بوو و توانی هیزی خوی "وه‌کو ژنیك له کۆمه‌لگادا - وه‌کو کوردیک له تورکیای کوردکۆژدا" به‌سه‌لمینی، به‌لام له‌ناکامدا خوی رچه‌ی شکاند و ده‌رفه‌ته‌کانی بو نهو به‌خت و هاتییه خۆلقاند و به‌وایدا چوو...

ژیدەر:

لاپه‌ره‌ی فه‌یسبووکی "نه‌رشیفی هونرمهندانی کورد"